

Кайдалов І.В.,
аспірант кафедри обліку і аудиту
Науковий керівник: **Манойленко О.В.,**
д-р екон. наук, професор кафедри обліку і аудиту
Смирнов І.М.,
аспірант кафедри обліку і аудиту
Науковий керівник: **Брік С.В.,**
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків

ПІДХОДИ ДО СИСТЕМНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА БАНКІВ

Комплексне дослідження системних ризиків, підкреслює важливість чотирьох моментів у системних кризах: зв'язки, ліквідність, кредитне плече та збитки. Як показано в цій публікації, для страхування ці чотири проблеми необхідно розглядати принципово інакше, ніж для банківської справи.

Контрастні бізнес-моделі та структури балансу страховиків і банків, а також різні ролі капіталу, левериджу та абсорбції ризиків у двох секторах означають, що банківська модель капіталу не може бути застосована до страхування. Інструменти, відмінні від надбавок на капітал, можуть бути більш доречними для вирішення можливих проблем системного ризику [1].

Відмінності між банками та страховиками щодо їх системної ролі

1. Інституційний взаємозв'язок

Банки діють у системі, а саме банківській системі, а страховики – ні. Банки інституційно взаємопов'язані; вони діють шляхом прямого балансового впливу один на одного у формі незабезпеченого та забезпеченого міжбанківського кредитування. Той факт, що існує центральний банк, є ще одним аспектом, який демонструє ступінь, до якого банки функціонують і можуть функціонувати лише в системі.

Страховики інституційно не пов'язані між собою; вони є самостійними операторами в інституційному плані. Не існує ні «системи страхування», ні «центрального страховика», порівнянного з центральним банком.

2. Перетворення зрілості

Банки беруть участь у трансформації строків погашення в поєднанні з левериджем; вони перетворюють короткострокові пасиви в довгострокові активи. Страховики не займаються трансформацією строків погашення. Вони використовують інвестиційний підхід, орієнтований на пасиви, намагаючись узгодити профілі своїх активів із профілями пасивів. Це

змушує їх дуже по-різному реагувати на тиск ринку, ніж інвестор з короткостроковим фінансуванням або кредитним плечем.

3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності властивий банківській справі, але не страхуванню. Банки ризикують мати дефіцит ліквідності; страховики мають багату ліквідність. Депозити є найбільшою статтею балансів банків. Таким чином, банківські зобов'язання є переважно короткостроковими, можуть бути вилучені за бажанням і утримуються виключно трастом.

Страхові зобов'язання є менш незамінними. Зобов'язання щодо страхування загального захисту, майна, страхування від нещасних випадків і здоров'я не підлягають погашенню за бажанням. Вони стосуються екзогенних подій, на які страхувальники не впливають. Частина зобов'язань, яка теоретично може бути відкликана, стосується тих частин бізнесу зі страхування життя, які не є ануїтетами. Але за дострокове зняття часто застосовуються штрафи, а податкові пільги можуть зникнути.

4. Гроші, кредит і платіжна функція

Банки займаються платіжною функцією, вони створюють кредит, а їх зобов'язання становлять гроші. Це означає, що вони є засобом платежу та забезпечують функцію суспільного блага в ринковій економіці.

Зобов'язання страховиків не є грошима, а являють собою неліквідну фінансову вимогу. Крім того, страховики не надають основних послуг фінансового ринку та менш інтегровані в інфраструктуру фінансового ринку. Зокрема, вони не є організаційною частиною платіжних чи розрахункових систем.

Подібності між банками та страховиками

1. Роль фінансових посередників

Подібно до банків, страховики є фінансовими посередниками у сфері страхування життя. Їхні зобов'язання являють собою фінансові претензії до страхувальників, а їхні активи – це переважно фінансові активи. Страховики збирають заощадження, виступаючи посередником між вкладниками та інвесторами, направляють кошти та виконують функцію розподілу капіталу в економіці.

2. Роль інвесторів

Як і банки, страхові компанії є великими інвесторами на фінансових ринках. Вони отримують страхові премії проти обіцянки покрити несприятливі події та перенести заощадження. Премії інвестуються в диверсифікований портфель активів, що включає державні та приватні облигації, акції, позики, фінансування інфраструктури та інші активи.

3. Кредитне плече

Головним ворогом контролю системного ризику є кредитне плече. Лівередж властивий банківській справі та майже відсутній у страхуванні.

Для страховиків найбільше зобов'язання складається з резервів страхувальників. Страховики не беруть борг для придбання фінансових активів для покриття зобов'язань перед страхувальниками. Вони роблять це в основному для фінансування злиттів і поглинань і меншою мірою для створення грошового резерву, якщо це необхідно, або для придбання основних засобів. Для страховиків коефіцієнт левериджу краще визначати не як власний капітал над активами (як для банків), а як власний капітал над боргом, або навпаки, який часто називають коефіцієнтом залучення капіталу.

Ця різниця має серйозні наслідки для регулювання. Для банків додаткові збори на капітал можуть фактично контролювати леверидж, оскільки вони уповільнюють придбання активів, також уповільнюючи зростання кредитування; це процес зменшення боргу. Страховики можуть зменшити заборгованість, але вони не можуть зменшити свої страхові активи, оскільки це означало б скасування страхових контрактів з існуючими страхувальниками, що, як правило, неприпустимо.

4. Роль капіталу

Основою банківського системного регулювання є капітал. На додаток до стримування левериджу, вищі вимоги до капіталу для банків підвищують витрати на зростання балансу та збільшують здатність окремих установ негайно поглинати збитки.

У тій мірі, в якій починають матеріалізуватися ризики ліквідності, банківський капітал може допомогти зупинити початковий відтік, допомагаючи залучити ринкове фінансування або звернення до центрального банку, для чого достатній рівень капіталу є передумовою. Надійні рівні капіталу можна розглядати як першочерговий захист від впливу депозитів або інших недоліків ліквідності.

У страхуванні капітал відіграє зовсім іншу роль. Він, по суті, служить для того, щоб останній страхувальник отримав виплату.

Отже, тоді як у банківській справі капітал входить до послідовності несприятливих подій на початку, у страхуванні він входить до послідовності несприятливих подій наприкінці. Ця різниця має важливе значення для системного регулювання, оскільки змінює ефективність надбавок на капітал.

5. Здатність поглинати втрати

Для банків здатність поглинати збитки з боку пасивів здебільшого обмежується траншем акціонерного капіталу.

У страхуванні вбудовано резервне фінансування – існує властива здатність поглинати збитки у формі участі бенефіціарів у значній частині договорів страхування життя. У цих договорах страхувальники беруть участь у гоє прибутки та збитки від інвестицій, пов'язані з їх політикою.

Таким чином, існує вбудована функція покриття збитків у страхуванні на додаток до траншу власного капіталу.

Висновок

Банки часто розглядаються як архетипічні фінансові установи, і, отже, нагляд за системними ризиками у фінансовій системі природно починається з банківської моделі. Це також виправдано, оскільки банки є ядром фінансової системи (з центральним банком у її центрі) і оскільки банки працюють у тісно взаємопов'язаній банківській системі, де переважають зараження та системні ризики.

Коли регулюючі органи намагаються виявити можливі джерела системних ризиків у типах фінансових установ, відмінних від банків, таких як великі страхові компанії, необхідно відповідним чином адаптувати системну нормативну базу.

Як прямиий наслідок, додатковий капітал може бути не правильним інструментом для вирішення проблем щодо системних ризиків у страхуванні. У випадку, якщо певна діяльність призводить до системного ризику, регуляторні заходи, окрім надбавок на капітал, можуть бути більш [2].

Список використаних джерел

1. Thimann, C (2014), "How Insurers Differ from Banks: A Primer in Systemic Regulation", LSE Systemic Risk Centre Special Paper 3, July.
2. Zigrand, J-P (2014), "Systems and Systemic Risk in Finance and Economics", LSE Systemic Risk Centre Special Paper 1, January.

Краснокутська Л.О.,

здобувач вищої освіти 2-го курсу обліково-фінансового факультету

Науковий керівник: **Мікуляк К.А.,**

асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Процес європейської інтеграції триває вже багато років, і його вплив на різні країни та регіони широко обговорюється. Україна, як європейська нація, також зазнала впливу цього інтеграційного процесу, зокрема в її банківській системі. Актуальність дослідження полягає у вивченні впливу євроінтеграції на діяльність банківської системи України.